

Bolesław Henryk Olszewicz

1893–1972

Zmarły w roku 1972 we Wrocławiu Profesor Bolesław Henryk Olszewicz był zasłużonym organizatorem i pierwszym kierownikiem Biblioteki WSH w Poznaniu, cenionym i zamiłowanym kartografem, historykiem, bibliografem, bibliotekarzem i wykładowcą.

Urodził się 5 stycznia 1893 roku w Warszawie, tam też uczęszczał do gimnazjum, a po strajku szkolnym w Królestwie kontynuował naukę w Lozannie i Genewie. Studia wyższe odbył w latach 1910–1913. Studiował historię i geografię w Paryżu na Sorbonie i w École des Sciences Politiques. Otrzymał stypendium Funduszu Kultury Narodowej, przebywał w Paryżu i tam przygotował pracę doktorską *La pretendue découverte de l’Amérique en 1476*, lecz jej nie obronił z powodu nieprzedłużenia stypendium. Stopień naukowy doktora uzyskał w roku 1933 na Uniwersytecie Poznańskim, tamże habilitował się w roku 1935 z historii geografii. Rok później habilitował się dodatkowo z geografii politycznej na Uniwersytecie Warszawskim. W roku 1945 został profesorem nadzwyczajnym, a w roku 1958 uzyskał tytuł profesora zwyczajnego.

Pracę zawodową rozpoczął jako bibliograf w Bibliotece Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Warszawie. Ponadto w latach 1918–1925 działał społecznie w Towarzystwie Miłośników Historii i w Polskim Towarzystwie Geograficznym jako członek Zarządu. Uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Na zlecenie Ministerstwa Spraw Wojskowych przeprowadzał badania nad kartografią wojskową w Centralnej Bibliotece Wojskowej. Jako specjalista historii geografii współpracował w charakterze eksperta ds. zbiorów kartograficznych w pracach Delegacji Rzeczypospolitej Polskiej w Mieszanej Komisji Rewindykacyjnej w rokowaniach z Radziecką Komisją Federacji Rosyjskiej.

Na lata 1926–1931 przypadła jego działalność w Bibliotece WSH w Poznaniu, która została utworzona równocześnie z powołaniem tej Uczelni w roku 1926. Zasłużył się jako pierwszy jej kierownik i organizator. Biblioteka ta, będąc wówczas drugą biblioteką uczelnianą w Poznaniu, specjalizowała się w literaturze ekonomiczno-społecznej. Była ona także otwarta dla czytelników spoza Uczelni zainteresowanych zagadnieniami ekonomicznymi. Zbiory gromadzono drogą zakupów oraz darów instytucji i osób prywatnych (między innymi Biblioteki Narodowej, Biblioteki Szkoły Głównej Handlowej i Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie). Ponadto wiele redakcji czasopism

na bieżąco przekazywało Bibliotece swoje publikacje. Bolesław Olszewicz założył podstawową dokumentację biblioteczną, księgi inwentarzowe i katalogi oraz opracował Regulamin Biblioteki. Podkreślił w nim, że Biblioteka służy wyłącznie do studiów naukowych i pracy naukowej, i to przede wszystkim w zakresie nauk i umiejętności, które były uwzględniane w programie Szkoły. Zorganizował również magazyn i wypożyczalnię, opracował katalog alfabetyczny i zaplanował katalog krzyżowy ważniejszych artykułów w czasopiśmie i fragmentów w wydawnictwach zbiorowych.

Będąc kierownikiem Biblioteki WSH, był równocześnie członkiem Kuratorium, które stanowiło wówczas władzę kolegialną Uczelni. Był także wykładowcą z zakresu geografii politycznej.

W roku 1931 przeniósł się do Instytutu Śląskiego w Katowicach. Od roku 1933 mieszkał w Warszawie. Pracował kolejno w Bibliotece Narodowej, a od roku 1933 w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego, pełniąc w latach 1938–1939 funkcję wicedyrektora. Okupację spędził w Warszawie, nie mając stałego zatrudnienia. Współpracował z tajnym Instytutem Śląskim i Bałtyckim. Od roku 1946 był kierownikiem Katedry Geografii Historycznej na Uniwersytecie Wrocławskim. Od roku 1959 kierował także Pracownią Geografii i Kartografii w Instytucie Geograficznym Polskiej Akademii Nauk, Oddział we Wrocławiu.

Profesor Bolesław Henryk Olszewicz umiejętnie łączył pracę organizacyjną, dydaktyczną i naukową. Zaczął publikować już w czasie studiów. Pozostawił bardzo cenny i bogaty dorobek piśmienniczy, obejmujący około 240 tytułów. Do ważniejszych jego prac opublikowanych do 1931 roku należą: *Zbiory kartograficzne. Instrukcja do katalogowania* (1915); *Polska kartografia wojskowa z lat 1815–1931* (1919); *Podręczny słownik geograficzny*, t. 1, red. B.H. Olszewicz i E. Maliszewski, t. 2, red. B.H. Olszewicz (1927–1928); *Podręczna encyklopedia handlowa*, t. 1, red. B.H. Olszewicz i S. Waschko (1931).

Na emeryturę Profesor Olszewicz przeszedł w roku 1961. Za swoje zasługi został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Polski Odrodzonej. W pamięci absolwentów Wyższej Szkoły Handlowej pozostał jako prawy człowiek, zasłużony organizator Biblioteki Uczelni i ceniony wykładowca.

Hanna Maciejewska